

**Pani
Ewa Polkowska
Szef Kancelarii Senatu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała Kancelarię Senatu w zakresie wykonania w 2011 r. budżetu państwa w części 03.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK przekazuje Pani Minister niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2011 r. budżetu państwa w części 03 – Kancelaria Senatu.

1. Dochody wyniosły 587,3 tys. zł i były wyższe o 197,3 tys. zł od kwoty ujętej w ustawie budżetowej i wyższe o 456 tys. zł w porównaniu do wykonania 2010 r.

Przekroczenie planu dochodów wynikało głównie z wyższych zwrotów dotacji oraz odsetek od dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym wykonującym zadania z zakresu Opieki nad Polonią i Polakami za granicą oraz zwrotów nadpłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

2. Wydatki wyniosły 163.620,0 tys. zł, tj. 92,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2010 r. były one wyższe o 9.541,9 tys. zł, tj. o 6,2%.

Wydatki w rozdziale 75101-Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa wyniosły 89.101,9 tys. zł i były niższe od planowanych po zmianach o 12.110,1 tys. zł, tj. o 12%. W porównaniu do wydatków poniesionych w 2010 r. wydatki w tym rozdziale były wyższe o 8.759,6 tys. zł, tj. o 10,9%.

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Wydatki w rozdziale 75195-Pozostała działalność (Opieka nad Polonią i Polakami za granicą) wyniosły 74.518,1 tys. zł i były niższe od planowanych po zmianach o 481,9 tys. zł, tj. o 0,6%. W porównaniu do wydatków poniesionych w 2010 r. wydatki w tym rozdziale były wyższe o 782,3 tys. zł, tj. o 1,1%.

Szef Kancelarii Senatu, zgodnie z art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z nadmiarem posiadanych środków, podjął dwie decyzje o zablokowaniu wydatków w wysokości 11.025 tys. zł planowanych głównie na wynagrodzenia osobowe, zakup usług pozostałych, podróże służbowe zagraniczne, zakup usług remontowych, zakup usług remontowo-konserwatorskich, podróże służbowe krajowe, dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji.

Niewykorzystane środki budżetowe w kwocie 129,8 tys. zł zostały terminowo zwrócone na rachunek wydatków centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa zgodnie z § 16 ust. 7 i ust. 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa².

2.1. Wydatki bieżące wyniosły 66.536,0 tys. zł i były niższe od planowanych po zmianach o 11.918,0 tys. zł, tj. o 15,2%. W porównaniu do wykonania w 2010 r. wydatki te były wyższe o 7.041,8 tys. zł, tj. o 11,8%. Wzrost był spowodowany wyższymi wydatkami na finansowanie m.in.: wynagrodzeń osobowych, remontu i modernizacji budynku, który Kancelaria Senatu otrzymała w trwały zarząd, sprawowania przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej, obsługi organizacyjnej senatorów i biur senatorskich związanej z zakończeniem VII i rozpoczęciem VIII kadencji Senatu, składek członkowskich za przynależność do niektórych organizacji międzynarodowych. Wydatki bieżące stanowiły 40,7% wydatków ogółem Kancelarii Senatu oraz 74,7% wydatków w rozdziale 75101. Dominującą pozycję w wydatkach bieżących (67,8%) stanowiły wydatki na wynagrodzenia³ wraz z pochodnymi⁴ w łącznej kwocie 45.109,1 tys. zł.

2.2. Wydatki majątkowe wyniosły 17.476,7 tys. zł, tj. 97,6% planu po zmianach. W ramach rozdziału 75101 wydatkowano 4.757,2 tys. zł, tj. 97,1% planu po zmianach. Ze środków na inwestycje wykonano m.in. instalację klimatyzacji w budynku „A” i „B” Kancelarii Senatu – 1.312,6 tys. zł, modernizację i adaptację dla potrzeb Kancelarii Senatu budynku przy ul. Smolnej 12 – 819,5 tys. zł, wymianę i rozbudowę systemu alarmowania pożarowego i dźwiękowego systemu ostrzegania w budynku „A” Kancelarii Senatu – 658,3 tys. zł. W ramach zakupów inwestycyjnych (1.669,5 tys. zł) zakupiono 105 sztuk drukarek HP LaserJet dla biur senatorskich – 207,8 tys. zł, 13 sztuk monitorów Dell za 57,7 tys. zł, 105 sztuk monitorów BenQ LCD LED i urządzenia rejestrujące FOR LTR-100HS – 159,8 tys. zł. Wydatki zrealizowano zgodnie z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2011 r. i w granicach kwot ujętych w planie po zmianach.

W ramach rozdziału 75195, na opiekę nad Polonią i Polakami za granicą wydatkowano 12.719,5 tys. zł, tj. 97,8% planu po zmianach z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych organizacji pozarządowych.

² Dz.U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

³ § 4010 Wynagrodzenia osobowe (wynagrodzenia pracowników oraz uposażenia senatorów) i § 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne.

⁴ § 4140 PFRON, § 4110 Składka na ubezpieczenie społeczne i § 4120 Składka na Fundusz Pracy.

2.3. W 2011 r. przeciętne zatrudnienie⁵ pracowników w Kancelarii Senatu wyniosło 286 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i w porównaniu do 2010 r. było wyższe o 2 osoby, tj. o jedną osobę o statusie zatrudnienia 01 (281 osób) i o jedną osobę zajmującą kierownicze stanowiska państwowe (5 osób).

Wydatki na wynagrodzenia Kancelarii Senatu wyniosły 28.141,7 tys. zł⁶ i były o 2.163,8 tys. zł wyższe od wydatków poniesionych na wynagrodzenia w 2010 r., co było związane z wypłatami w związku z zakończeniem kadencji Senatu⁷. Wydatki na wynagrodzenia pracowników Kancelarii Senatu (o statusie 01) wyniosły 26.877,6 tys. zł i były o 1.984,5 tys. zł wyższe od wydatków 2010 r. Wydatki na wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wyniosły 1.264,1 tys. zł i były wyższe o 179,3 tys. zł od wydatków 2010 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w Kancelarii Senatu w 2011 r. wyniosło 8,2 tys. zł i było wyższe niż w 2010 r. o 577 zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników Kancelarii Senatu (o statusie 01) wyniosło 8,0 tys. zł i było wyższe o 562 zł, a osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wyniosło 21,1 tys. zł i było wyższe o 429 zł.

W 2011 r. wydatki na uposażenia senatorów wyniosły 12.290,0 tys. zł. Według stanu na dzień zakończenia VII kadencji pełne uposażenie z dodatkami pobierało 70 senatorów, uzupełniające uposażenia z dodatkami 10 senatorów, same dodatki 7 senatorów oraz same diety 13 senatorów.

Wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Marszałek Senatu, Wicemarszałkowie Senatu, Szef Kancelarii Senatu) oraz uposażenia i diety senatorów⁸ zostały wyliczone zgodnie z § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 stycznia 2002 r., w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe⁹, art. 25 ust. 2 i art. 42 ust.1 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora¹⁰ oraz art. 1 ustawy z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej¹¹.

2.4. Zbadano zamówienie zrealizowane w trybie z wolnej ręki na usługę w zakresie dostępu do codziennego serwisu informacyjnego PAP SA oraz zamówienie zrealizowane w trybie zapytania o cenę na dostawę materiałów eksploatacyjnych do drukarek komputerowych, urządzeń wielofunkcyjnych i faksów o łącznej wartości 439,6 tys. zł, tj. 10,4% wartości postępowań rozstrzygniętych w 2011 r. W skontrolowanych postępowaniach przetargowych przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹² oraz Zarządzenia Szefa Kancelarii Senatu z dnia 5 czerwca 2007 r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych. Rzetelność dokumentów oraz ich ewidencja finansowo-księgowa nie budziły zastrzeżeń.

2.5. Kancelaria Senatu wniosła opłaty abonamentowe za używanie odbiorników telewizyjnych i radiowych, w tym użytkowanych w samochodach służbowych, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r.

⁵ Wyliczone zgodnie z metodyką sporządzania sprawozdania Rb-70, określoną rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r., w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103).

⁶ Według sprawozdania Rb-70.

⁷ Art. 44 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1578 ze zm.).

⁸ Badaniem objęto kartoteki osobowe 5 senatorów zaewidencjonowanych pod nr 1, 20, 40, 60, 80 na podstawie wyboru losowego (co dwudziesty).

⁹ Dz.U. Nr 10, poz. 91.

¹⁰ Dz.U. z 2011 r., Nr 7, poz. 29 ze zm.

¹¹ Dz.U. Nr 238, poz. 1578 ze zm.

¹² Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759.

o opłatach abonamentowych¹³. Wpłaty dokonano 21 stycznia 2011 r. z uwzględnieniem zniżek przewidzianych w rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji¹⁴ za uiszczenie opłaty z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc.

- 2.6. Z dniem 1 kwietnia 2011 r. Kancelaria Senatu przejęła protokolarnie, powierzoną w trwałe zarząd przez Ministra Skarbu Państwa, nieruchomości w Warszawie przy ul. Smolnej 12. Kancelaria Senatu złożyła deklarację na podatek od nieruchomości z dwumiesięcznym opóźnieniem (15 czerwca 2011 r. zamiast 15 kwietnia 2011 r.). Zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹⁵ osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej (...) są zobowiązane składać deklarację na podatek od nieruchomości w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

Podatek obliczony w deklaracji należy wpłacać na rachunek budżetu właściwej gminy, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminie do 15 każdego miesiąca (art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy). Kancelaria opłaciła podatek od tej nieruchomości za okres od kwietnia do czerwca w wysokości 5.757 zł jednorazowo w dniu 30 czerwca 2011 r. Kwota odsetek z tytułu nieterminowej zapłaty podatku od nieruchomości w wysokości 125 zł została zwrócona przez pracownika Kancelarii Senatu w trakcie kontroli NIK. Podatek od nieruchomości za okres od lipca do końca 2011 roku Kancelaria uiszczala terminowo.

- 2.7. Kontrola pięciu, wybranych losowo¹⁶, spośród rozliczonych 50 biur senatorskich wykazała, że Zespół Rozliczeń Biur Senatorskich i Świadczeń Senatorskich zgodnie z przepisami regulującymi zasady finansowania biur senatorskich oraz sposób ich dokumentowania, dokonał rozliczenia ryczałtów miesięcznych na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem biur senatorskich i odsetek z tytułu procentowania środków na rachunku bankowym oraz rozliczył te biura senatorskie w zakresie zaliczek na remonty biur i ich wyposażenie w meble oraz inne przedmioty, opinie i ekspertyzy oraz składników majątku trwałego.

- 2.8. Wydatki na realizację zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą wyniosły 74.518,1 tys. zł., tj. 99,4% kwoty planowanej. W porównaniu do 2010 r. wydatki w tym rozdziale były wyższe o 783,2 tys. zł, tj. o 1,1%.

Dotacje zostały przekazane stowarzyszeniom, fundacjom i innym organizacjom pozarządowym na realizację zadań określonych w umowach, w terminach zapewniających ich realizację.

Spośród 267 umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na wykonanie zadań programowych i inwestycyjnych związanych z opieką nad Polakami i Polonią za granicą badaniem objęto trzy zadania programowe, jedno zadanie inwestycyjne na łączną kwotę 9.860,8 tys. zł oraz wpływy ze zwrotów dotacji (176,5 tys. zł).

¹³ Dz.U. z 2005 r. Nr 85, poz. 728 ze zm.

¹⁴ Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2011 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc Dz.U. z 2011 r., poz. 558.

¹⁵ Dz.U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613 ze zm.

¹⁶ W Zespole Rozliczeń Biur Senatorskich i Świadczeń Senatorskich Biura Finansowego Kancelarii Senatu dla każdego biura senatorskiego został przypisany numer. Spośród 50 numerów odpowiadających biur senatorskim już rozliczonym, do badania wybrano co dziesiąty numer. Doboru dokonano w sposób celowy, tj. wybrano zadania w najwyższych kwotach, w obszarach nieobjętych badaniami kontrolnymi we czelniejszych kontrolach wykonania budżetu Kancelarii Senatu.

W ocenie NIK, postanowienia zbadanych umów spełniały wymogi art. 151 ustawy o finansach publicznych¹⁷, a środki z dotacji wydatkowane zgodnie z zakresem rzeczowym, określonym w umowach oraz terminowo.

- 2.9. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe Rb-23 – o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 – z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 – z wykonania planu wydatków budżetowych oraz sprawozdania za IV kwartał Rb-N – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z – o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, które przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków oraz należności i zobowiązań w 2011 r. Sprawozdania te zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania 99 dowodów księgowych o wartości 7.470,1 tys. zł (stanowiącej 4,6% zrealizowanych wydatków), wybranych metodą monetarną ze zbioru 5.327 pozycji o łącznej wartości 25.181,2 tys. zł, NIK ocenia pozytywnie poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych, rzetelność ewidencji oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Kancelarii Senatu.

W badanej próbie wydatki były rzetelne, gospodarne i celowe. Zostały zrealizowane zgodnie z zawartymi umowami i zamówieniami, służyły realizacji zadań statutowych jednostki. Operacje gospodarcze były potwierdzone protokołami odbioru i prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych. Środki na zakupy były ujęte w planie finansowym, a przed dokonaniem zakupu uzyskano akceptację głównego księgowego. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości przy wydatkowaniu środków publicznych.

3. Szef Kancelarii Senatu w 2011 r. sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej Kancelarii, w szczególności w zakresie zgodności wydatków z planowanym przeznaczeniem, prawidłowości wykorzystania środków finansowych i realizowanych zadań, prawidłowości przekazywania i wykorzystania dotacji budżetowych pod względem wysokości i zgodności z przeznaczeniem oraz realizacji właściwych procedur.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi Panią Minister o przedstawienie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag.

Zgodnie z treścią art. 61 ustawy o NIK, przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.

¹⁷ Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240.